

LLIBERTAT

òrgan oficial antifeixista del consell municipal

Una vegada més
l'aviació republicana
ha revalidat el
seu títol de «Gloriosa»
infruint dura
derrota als aparells
de l'invasió.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Carrer de Barcelona, 18. — Telèfon n.º 258

ANY III — Mataró dimecres 2 novembre 1938 — NÚM. 707

NÚMERO SOLT: 30 cts.
SUBSCRIPCIÓ: 4.00 PEsSETES MES

Qui són els nostres amics?

Aquells d'entre els antifeixistes espanyols que se sentien satisfets cada vegada que una crisi del Govern francès el fela derivar més a la dreta; aquells que creien que, un dia, els catalans hauríem de sortir al carrer amb banderetes franceses a la solapa en honor i glòria de M. Daladier, no deuen avui avenir-se del que esdevé. No deuen avui avenir-se'n, quan veuen que qui surt al carrer, si no amb banderetes franceses, amb elogis i retrats de Daladier, són els nazis i llur premsa; no deuen avenir-se'n quan veuen que a França mateix, ningú, sinó les dretes, aplaudeix la trajectòria política de M. Daladier.

Però aquesta trajectòria, no ho oblidem, no és pas el propi M. Daladier qui la comença. Aquesta trajectòria va començar amb la derrota de Lió Blum, dels socialistes al Senat, millor dit, amb la feblesa dels socialistes. De aleshores ençà les dretes no han deixat de manobrar fins a haver aconseguit de tenir al poder un home que els inspirés confiança.

I, amb M. Daladier, han trobat el governant que necessitaven. Els acords de Munic, a favor del feixisme, ho demostren. El discurs de Marsella ho rubrica. Les mesures dirigides a restringir les conquestes socials de la classe obrera, el trencament del Front Popular, depassen fins i tot les esperances de les dretes. Evidentment M. Daladier va més enllà de tota esperança.

Va més enllà de tota esperança perquè M. Daladier ja ha retirat l'espantall que a tot arreu serveix per a posar el país als peus dels grans capitalistes: el comunisme. És el mateix espantall que va servir a Mussolini per dominar Itàlia; el mateix espantall del qual es va servir Hitler, i que fins avui li permet de prosseguir els crims començats a Alemanya, per tot Europa i Amèrica; és l'espantall que li va preparar l'anèix d'Àustria, on els comunistes — i els socialistes — havien estat exterminats. És l'espantall que serveix al Japó per abraonar-se sobre Xina; l'espantall que va permetre als militars i als senyors feudals d'Espanya sublevar-se contra la República... Si, quan en algun país algú retreu l'anarquista de Terrassa, és que les dretes es preparen per a endogallar el país.

Ara és M. Daladier qui retreu aquest espantall. Ja veurem quin efecte farà en la civilitzada i equilibrada França. Ja veurem si els socialistes i els mateixos radical socialistes s'hi deixaran impressionar. De moment el cert és que la unanimitat és inexistente entre els mateixos radical socialistes. Tampoc no hi ha unanimitat en el Consell de ministres. Els projectes financers, per exemple, no hi han pogut ésser aprovats. Ignorem les causes. Ignorem si per ésser massa radicals o massa socialistes. És difícil, però, que Daladier aconseguís posar els ministres d'acord. En tot cas, si hi ha la crisi, serà una crisi retardada; una crisi plantejada, virtualment, el dia que Daladier pronuncià el seu memorable respos a Marsella sobre el Front Popular.

Sigui, però, quin sigui el resultat immediat de la seva política, el cert és que mentre l'home que havia d'ésser el nostre salvador intenta lliurar França a les dretes — als nostres plijors enemics — les forces populars no deixen d'estar al nostre costat, no deixen d'ajudar nos.

Els nostres herois

Record pòstum a Tomàs Tramunt

Un nou heroi ha vingut a engroixir la llista dels caiguts en defensa de la llibertat i de la independència del Poble: Tomàs Tramunt.

Tramunt, el nostre autèntic heroi, fou un dels més decidits lluitadors de la Joventut. En els moments més difícils, quan el blenni negre extenia les seves xarxes de repressió a Espanya i a Catalunya, Tramunt treballava en la clandestinitat posant en moltes ocasions en perill la seva llibertat i la seva vida. El 19 de juliol, Tomàs Tramunt fou un dels primers en llançar-se al carrer exaltant als soldats per a que deposessin les armes. Se'l vela arreu; lliurant fusells als heroics milicians, montant guàrdia a les carreteres amb el seu inseparable «Winchester». I quan les Joventuts Socialistes Unificades organitzaren la Columna «Jaume Graells», Tramunt sortí cap al front de Madrid d'on retornà greument ferit d'una bala al braç.

Quasi en estat d'inutilitat s'incorporà novament al front i ací defensà el més volgut per a ell, la llibertat de cara a l'històric Ebre, on ha caigut el nostre entranyable camarada amb aquell simpàtic somriure en els llavis que ni en els moments més dramàtics de la seva vida deixà d'il·luminar el seu bondados i noble rostre.

El dolor que ens ha produït la mort de Tramunt a les Joventuts Socialistes és incalculable, però la seva pèrdua, essent tant irreparable, servirà per a continuar la lluita amb més entusiasme fins a veure lliure d'invasors el sòl que amb tanta valentia ell sabé defensar. Sense defallences seguirem el camí per ell marcat i per tant altres fills del poble que tan alta han sabut hissar la bandera de les nostres llibertats.

Salut, doncs, camarada Tramunt! El millor record amb que podem honorar la teva memòria és fer nos dignes de tu lluitant i lluitant fins a assolir la victòria final.

Salut, germà Tramunt! Salut, herois anònims! La vostra sang generosa servirà per a assolir la nostra independència, la pau i el treball.

El Comitè de les Joventuts Socialistes de Mataró

Del meu carnet D'una visita a l'Escola Industrial de Terrassa

Recentment i amb ocasió de trobar-nos en la industriosa ciutat de Terrassa en companyia del Secretari de l'Ajuntament d'aquesta localitat senyor Sansegundo, cap d'Oficina de Governació i Assistència Social senyor Joaquim Illa, i del bon amic el capità d'artilleria, professional, senyor Gallardo, ens capigué la satisfacció d'efectuar, encara que amb molta rapidesa, una visita a la per tots concepies famosa Escola Industrial. Acompanyats del Director de tan meritíssima Escola el savi matemàtic En Francesc Alsina, recorreguérem les diferents dependències de la mateixa, on poguérem fer nos càrrec de la vàlua i benemèrita tasca de formació cultural i tècnica que es realitza en la mateixa. Indubtablement la ciutat egarense amb la seva Escola Industrial realitza una de les obres més admirables i perfectes. Si bé la nostra visita degut a especials circumstàncies tingué que ésser realitzada a gran «vitesse», no per això deixarem de fer nos càrrec de la importància extraordinària i perfecta que té l'Escola Industrial. Les seves seccions de Química, Física, Matemàtiques, Electricitat, Teixits, Filats, d'Anàlisi i Construcció tant en els rams de manyaria i fusteria com modelatge, es troben en un grau perfecte. En l'actualitat i amb l'èxit més falaguer s'està procedint a l'extracció de fibres de plantes per a diferents aplicacions en la indústria de la filatura i fabricació de pasta per a paper. Les explicacions minucioses i que permetien dintre la premura de temps que comptàvem per part del senyor Alsina, va causar nos la impressió més admirable, en primer lloc pels extraordinaris coneixements de dit Director, que amb tanta competència i dignitat ostenta el càrrec, com per la tasca esplèndidament profitosa que en tan principalíssim Centre d'Ensenyament, orgull de Terrassa i joia de Catalunya s'hi porta a cap.

Les nodrides instal·lacions de maquinària tèxtil, formen una de les no tables i valuoses i permet un ensenyament perfecte en tan importants sím ram.

El gran nombre d'aparells de les Seccions de Química i d'Electricitat àdhuc la de Física, constitueixen valuosos aportacions que permeten realitzar amb tofa perfecció un ensenyament meritíssim. Les contínues i noves instal·lacions de modernes màquines així com innovacions en els aparells fa que la formació tècnica a l'Escola Industrial sigui la més moderna que els avenços de l'Indústria, especialment tèxtil, requereixen.

La part de laboratori i d'anàlisi, nodrit i darrera paraula, constitueix altra de les instal·lacions perfectes per a portar hi a cap l'apreciació més minuciosa i de resultats definitius per als múltiples estudis.

El senyor Alsina al qui poguérem apreciar més que entusiasme una veritable devoció vers l'Escola Industrial, va explicar nos l'obra veritablement perfecta que hi permet realitzar, car els coneixements que en quants rams de l'Indústria així com de química, física, matemàtiques, electricitat, dibuix, etc., que poden adquirir-se, satisfan al més exigent, tant per l'abundància de coneixements com per la perfecció dels mateixos. L'alumne, per poc interès que posi en llur comés, pot eixir de la nostra Escola, ena digué el senyor Alsina, fet un veritable tècnic que no sols el fa respectable i considerat sinó que també constitueix per a nosaltres i l'Escola un motiu d'orgull.

Havien passat els minuts que comptàvem per a efectuar la visita i garantitzarem al senyor Alsina, que és l'amabilitat en persona, que a la primera avinentesa que tinguéssim efectuariem altra visita emprant el temps que l'importància de l'Escola Industrial mereix.

Vàrem acomiadar nos del senyor

ANUNCIEU A

LLIBERTAT

Atenció, Empreses Col·lectivitzades!

El Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya publicava, el dia 9 del corrent, un Decret del Departament d'Economia, en l'articulat del qual hi consta el que segueix:

Art. 6.º En l'ordre comptable i financer de l'empresa, és de la competència de l'interventor, el següent:

a) Autoritzar amb la seva signatura tots els documents que signifiquin disposició o mobilització de capital.

Art. 14.º A partir de la data de la publicació d'aquest Decret al DIARI OFICIAL els interventors-delegats en exercici adaptaran llur actuació a les normes ací establertes. Pel que es refereix a la signatura de documents que impliquin mobilització de capital, caldrà registrar les signatures al Negociat de Legalitzacions del Departament d'Economia i les Banques i establiments de crèdit deixaran d'admetre paper que no porti aquest requisi, trenta dies després de la publicació d'aquest Decret.

En conseqüència, els Delegats de la Generalitat a les Empreses Bancàries i Instal·lacions d'Estativ de Catalunya heuran de tenir cura que, a partir del dia 9 de mesg propi, signi complimentat l'espertell i llista del que queda ordenat pel Decret de referència.

Barcelona, 15 d'abril del 1938.

El Cap del Servei Tècnic del Crèdit i de l'Estativ

Banca Arnús - Banc Espanyol de Crèdit - Banc Hispano Colonial - Banc Urquijo Català - Majó Germans, Banquers - Caixa d'Estativ de Mataró.

Subscriuiu-vos a LLIBERTAT

Alsins ben en-entats de les seves atencions i proves de deferència, i en donar li la mà atorgant li les felicitacions ben mereixedores, varem pregar li les fes extensives a tot el professorat que tan digna i admirable tasca realitza en l'Escola, que tan alta posa el nom de Terrassa i de Catalunya.

V. BORRÁS B.

Octubre 1938.

NOTES DEL MUNICIPI

Extracte dels acords presos per la Comissió de Govern Municipal el dia 21 d'octubre del 1938

Acta. Aprovar la.

Es dona curs a la lectura de les disposicions oficials.

Assabentat de l'Ordre de la Presidència del Consell de Ministres, fixant els preus màxims dels articles de menjar, veure, cremar i del sabó. (Gasetta de la República 16 del corrent).

Assabentat del Decret de Gov. i As. Social, pel qual són declarats Hospitals Comarcals, entre a tres el d'aquesta ciutat. (D. O. de la Generalitat 13 del corrent).

Així mateix del Decret de la Presidència, que dicta disposicions conduents a establir un estalvi en el consum de corrent elèctric destinat a la il·luminació de despaxos, botigues, magatzems, sales d'espectacles i oficines públiques. (D. O. de la Generalitat 16 del corrent).

I del Decret relatiu al cupus i repariments de la contribució territorial sobre la riquesa rústega i pecuària i els padrons de la contribució territorial sobre la riquesa urbana, que han de regir l'any 1939. (D. O. de la Generalitat 16 del corrent).

Accedir a la petició del Deslucament n.º 9 de Defensa de Costes, que sol·liciten flors i plantes per a ornar el Teatre Clavé Palace pel festival benèfic organitzat pel Sindicat de l'Espectacle i la Infanteria de Marina.

Que per al dia 24 es constitueixi la Comissió Mixta Informativa de Consellers, Empleats i Obrers municipals.

Cedir la Banda Municipal, per a que prengui part en els festivals organitzats com a comiat a les Brigades Internacionals.

Assabentat i que passi a Gov. i As. Social, la instància del Comitè de Dones Antifeixistes, per la qual sol·liciten permís per a formar uns menjadors populars infantils.

Així mateix la instància de Joan Galés, comunicant la defunció del seu pare Jaume Galés i Costa, sereno «jubilat» d'aquest Municipi.

Aprovar els següents comptes: Pere Mir, 522 ptes.; R. Casanovas, 55; Rosario Calvo, 300; Enric Constans, 385'45; Indústries de l'Ari de la Fusta, 1.028'25 i 1.007'05; Pere Mir, 385; Companyia Telefònica, 1.406'25; I. Pagès i Trias, 45 i 14 ptes. i Serveis Elèctrics Unificats de Catalunya, 7'25, 6'40, 5'95 i 4'30 ptes.

(Acabada)

Informació local

CUPÓ DELS INVÀLIDS. — En el sorteig efectuat el dia 2, el premi de vint i cinc pessetes ha correspost al número 974

Els números premlats amb tres pessetes són: 074, 174, 274, 374, 474, 574, 674, 774, 874.

— Les restriccions que a la indústria ha imposat la manca de materials, fa que manquin forces articles d'ús domèstic. La Cartuja de Sevilla, però, encara segueix oferint als seus clients un bon assortit d'aquests articles necessaris per a la casa o per a fer un present de bon gust.

— **OXIGENANTE DE CARBONES.** producte Científico Tècnic reconegut com el més formidable progrés de la

termoquímica aplicada a la combustió. «Oxigenante de Carbones» estalvia quasi el 50 per cent de combustible. És aplicable a tota classe de carbons i llenyes (alzina, pl, plàtan, etc., etc.) Es ven a totes les Droguerías, Ultramarinas i Ferreteries.

AJUNTAMENT DE MATARÓ
Conselleria - Regidoria
de Finances i Proveïments
AVÍS

Durant dimecres, dijous i divendres, dies 2, 3 i 4 dels corrents, en la Saboneria Aterm, es reparirà **SABÓ LÍQUID** a tots els ciutadans posseïdors de tarja d'evacuats i als inscrits en la Unió de Cooperatives.

Mataró, 1 de novembre del 1938. — El Conseller Regidor, *Josep Calvet*.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS DE MATARÓ — Avís. — Nou horari que regirà des d'avui 1 de novembre. Serveis de Gir postal, Caixa postal d'Estalvis, Certificats Valors declarats, Trameses populars, Paquets Mostres, Reclamacions i Secretaria de l'Administrador, horès de 10 a 12. Serveis de Certificats cartes i Valors, de 3.30 a 5. Mataró, 1 de novembre de 1938. — *L'Administrador*.

PANELLETS

Preparem aquests ípocs i alimentosos postres, facilitant el sucre l'interessat. — *Confiteria Barbosa*, de 10 a 12 matí

IMPRESA MINERVA. — MATARÓ

Informació del dia

Barcelona

Comunicat oficial d'ahir

EXÈRCIT DE TERRA

FRONT DE L'EST. — La jornada d'avui al sector de l'Ebre, ha transcorregut amb iguals característiques que en dies anteriors. Les forces al servei de la invasió, protegides per l'acció intensa de l'aviació i de l'artilleria estrangeres, han atacat ininterrompudament les nostres posicions de Serra Pandols, essent totalment rebutjades, una i altra vegada, pels soldats espanyols, que els causaren greus pèrdues. A Serra Caballs assoliren, després de costosos intents, ocupar dues cotes, una de les quals fou recuperada en contraatac.

L'aviació republicana obtingué un rotund triomf. Set esquadretes de caces pròpies combateren durant més de cinquanta minuts amb gran massa d'avions italians, abatent els següents: dos «Fiat», que caigueren en les proximitats de Fatarella; un «Fiat», que, maltrallat, s'estavellà contra terra; altre que esgué a Serra Lavall, fent explosió; altre, al sud-est de Gandesa; altre, del mateix tipus, en les immediacions de Corber; altre en els monts de Fatarella; altre, que s'estavellà contra terra, entre les Serres de la Perla i Picoso; altre, a l'oest de Fatarella, i altre, al sud de Venta de Camposines. En territori propi han caigut, a més, alguns altres «Fiat», havent-se localitzat solament, a l'hora de redactar aquest comunicat, un d'ells, capturant-se al pilot, com tots, de nacionalitat italiana.

En aquest combat perdérem dos caces, resultant il·lès un dels nostres pilots.

A les 16'30 hores, s'entaulà nova lluita aèria, essent abatut un «Fiat» i un «Messerschmitt», el tripulant del qual es llençà en paracaigudes, calent, segons sembla, en el nostre territori, sense que fins el moment hagi estat localitzat.

Nosaltres no sofrírem cap pèrdua.

FRONT DEL CENTRE. — En la jornada d'ahir, els nostres soldats avançeren al sector de Clempozuelos, conquistant una línia de trinxeres enemiga.

DEMÉS FRONTS. — Sense notícies d'interès.

AVIACIÓ

A les 10 hores d'avui, deu trimotors italians «Savoia 81», bombardejaren la zona portuària de Barcelona i barris urbans propers a la mateixa, ocasionant la destrucció de varies vivendes i víctimes entre la població civil.

També en la jornada d'avui, l'aviació italiana agradi Tarragona, causant víctimes.

A les 20 hores, cinc trimotors bombardejaren els pobles de Badalona, Santa Coloma de Gramanet, Montgat i Vilassar de Dalt, desconexant-se fins el moment les víctimes i danys ocasionats.

Nomenament

El Diari Oficial de la Generalitat publica una ordre d'Agricultura nomenant Director Adjunt de la Caixa de Crèdit Agrícola al senyor Juli Figueres. — Fabra.

Telegrames

L'Alcalde de Barcelona, senyor Hilari Salvador, ha tramés un telegrama commemoratiu dels patricis catalans morts a Balloy en Santerre. — Fabra.

Els tribunals

En els expedients vistos en els Tribunals que entenen en la matèria han estat multats per acaparament Domènec Namés amb nou mil pessetes i Josep Marió amb cinc mil pessetes.

Per un delictes d'alta traïció Francesc Farando ha estat condemnat a sis anys i un dia d'internament en un camp de treball. — Fabra.

A la Generalitat

El President de la Generalitat senyor Companys ha passat el matí a la Residència despatxant amb els seus secretaris preparant la tasca del proper Consell de Govern. — Fabra.

Estranger

Opinió de Marcel·lí Domingo

PARIS. — «L'Oeuvre» publica un article de Marcel·lí Domingo desenvolupant la tesi «Espanya als espanyols». Diu l'articulista que l'opinió internacional ha de convèncer-se que si hi ha un poble al món que no accepta ésser dominat i trepitjat, és el poble espanyol. Marcel·lí Domingo traça una història de la rebel·lió i de les condicions en què es trobà l'Estat en els primers moments. Diu que Espanya desitja la pau, però com una nació única, indivisible i democràtica, segons la voluntat dels espanyols. — Fabra.

Queden encara a la zona facciosa 90.000 «voluntaris» italians

LONDRES. — L'ambaixador d'Espanya en aquesta capital va lliurar ahir al Foreign Office una nota denunciant que en els rengles rebels espanyols es troben 90.000 combatents italians, i que, malgrat el simulacre de retirada de 10.000 combatents, no ha cessat d'augmentar la intervenció italiana en homes i material.

Els interessos comercials anglesos

LONDRES. — El debat de la Cambra dels Comuns acabà amb un discurs del ministre del Comerç, Sir Stanley, parlant de l'acord comercial amb els EE. UU. L'acord es basarà en els interessos d'ambdós països. El pacte de Munic no influenciarà en les relacions comercials, i Alemanya podrà amplificar les cap on vulgui. — Fabra.

El pacte anglo-italià - L'actitud de l'oposició liberal

LONDRES. — L'oposició liberal presentarà avui a la Cambra la següent proposició:

L'Assemblea, malgrat l'amistat històrica entre Anglaterra i Itàlia no pot aprovar la posta en vigor del pacte, mentre Itàlia no compleixi els seus compromisos de No Intervenció a Espanya, retirant les tropes i material bèl·lic que té instal·lats a Mallorca i altres llocs del territori espanyol. — Fabra.

La catàstrofe de Marsella

MARSELLA. — Aquesta matíada han estat trobats altres quatre cadàvers en el lloc on es produí el sinistre la setmana passada. — Fabra.

Viatge

RIGA. — El ministre de Negocis Estrangers es traslladarà a Copenhague els primers dies de desembre per a efectuar una visita oficial en la qual es tractarà d'afers que interessin a ambdós països. — Fabra.

Compraria cotxet

per a infant, en bon estat i a bon preu. Per oferir a l'Administració de LLIBERTAT.

Jove de 15 anys

S'ofereix per meritori o mecanògraf. Reó LLIBERTAT.

Llegiu LLIBERTAT

Dr. J. Barba Riera

Inspector Municipal de Sanitat — Metge de l'Hospital Clínic

ESPECIALISTA EN

GOLA - NAS - ORELLES

Visita: Dimarts, dijous i dissabtes, de 4 a 6 - Econòmica, de 6 a 8
Dimegnes, de 9 a 12

FERMI GALAN, 419, pral. (cantonada Lepant)

MATARÓ